

ระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้เปลี่ยนการใช้ที่ดิน
เพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้เกษตรกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๙) และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้เปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้เกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขการอนุญาตให้เปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้เกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้เปลี่ยนการใช้ที่ดิน
เพื่อประโยชน์อย่างอื่น ที่มีใช้เกษตรกรรมใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้บังคับใช้ตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“เปลี่ยนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้
เกษตรกรรม รวมทั้งการปลูกสร้างสิ่งใด ๆ หรือกระทำการใด ๆ แก่ที่ดินอันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย
แก่การจัดรูปที่ดิน ภายในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ผู้ขออนุญาต” หมายความว่า เจ้าของที่ดิน หรือผู้มีสิทธิได้รับที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ที่ดิน” หมายความว่า ที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“การแปรรูปผลิตผลการเกษตร” หมายความว่า การใช้ผลิตผลการเกษตร มาทำการแปรรูป
เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือผลิตผลการเกษตรนั้นเปลี่ยนรูป หรือเปลี่ยนขนาดหรือเปลี่ยนสภาพ
ไปจากเดิม หรือเป็นการเพิ่มมูลค่าด้วยวิธีการใด ๆ

“หัตถกรรมในครัวเรือน” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยใช้มือเป็นหลักและมีการใช้แรงงาน
ไม่ถึง ๗ คน หรือใช้เครื่องจักรมีขนาดกำลังรวมกันไม่ถึง ๕ แรงม้า

ข้อ ๖ ที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินที่ใช้เพื่อการก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ห้ามมิให้คณะกรรมการ
จัดรูปที่ดินจังหวัดอนุญาตเปลี่ยนการใช้ที่ดิน เว้นแต่กรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ก. การเปลี่ยนการใช้ที่ดินในพื้นที่รวมกันไม่เกิน ๑ ไร่ เพื่อการปลูกสร้างที่อยู่อาศัย
หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอยู่อาศัย หรือประกอบกิจการเกษตร สำหรับผู้ขออนุญาต
หรือทายาทโดยธรรมของผู้ขออนุญาต

ข. การเปลี่ยนการใช้ที่ดินเพื่อการประกอบกิจการการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลการเกษตร หรือหัตถกรรม ในครัวเรือนที่ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ประกอบการเอง หรือสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร หรือวิสาหกิจชุมชน ที่ผู้ขออนุญาตเป็นสมาชิก

ค. การเปลี่ยนการใช้ที่ดินในพื้นที่ไม่เกิน ๑ ไร่ เพื่อเป็นสถานบริการพลังงานหรือน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ประกอบการเอง หรือสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร หรือวิสาหกิจชุมชน ที่ผู้ขออนุญาตเป็นสมาชิก

ง. การเปลี่ยนการใช้ที่ดินในระยะไม่เกิน ๒๐๐ เมตร จากทางหลวงแผ่นดินหรือทางหลวงชนบท เพื่อกิจการในประเภท ต่อไปนี้

(๑) สถานที่ราชการ สถาบันการศึกษาหรือสถาบันทางศาสนา

(๒) พาณิชยกรรม

(๓) ที่อยู่อาศัยหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอยู่อาศัย หรือการประกอบกิจการเกษตร สถานบริการพลังงานหรือน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตาม ก. หรือ ค.

(๔) กิจการอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์หรือเอื้อต่อการจัดรูปที่ดิน

ทั้งนี้ การอนุญาตเปลี่ยนการใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย กฎ หรือระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่การจัดรูปที่ดิน

ข้อ ๗ การเปลี่ยนการใช้ที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินที่มีได้ใช้เพื่อการก่อสร้างจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาอนุญาตได้ตามความจำเป็นของกิจการนั้น ๆ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการจัดรูปที่ดินและไม่ขัดต่อกฎหมาย กฎ หรือระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ การเปลี่ยนการใช้ที่ดินตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ก. คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด อาจมอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาได้

เมื่อหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดที่ได้รับมอบหมายได้อนุญาตให้เปลี่ยนการใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดทราบ

ข้อ ๙ การเปลี่ยนการใช้ที่ดินในกรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาอนุญาตได้ตามความจำเป็นภายใต้กรอบการพิจารณาตามวรรคสองและวรรคสาม แล้วนำเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อทราบ

การพิจารณาอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาภายใต้กรอบข้อมูลหลักอย่างน้อย ดังนี้

(๑) ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการจัดรูปที่ดิน หรือกระทบต่อที่ดินแปลงข้างเคียงโดยรอบพื้นที่

(๒) ไม่ขัดต่อกฎหมาย กฎ หรือระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

(๓) มีความเจริญขยายไปถึง หรือมีความสะดวกในการเชื่อมโยงกับระบบคมนาคมหลัก โดยพิจารณาจากเส้นทางคมนาคม ผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ แล้วแต่กรณี

(๔) ความคุ้มทุนของโครงการจัดรูปที่ดิน

(๕) ระยะเวลาถือครองที่ดินของผู้ขออนุญาต

(๖) สัดส่วนพื้นที่ขอเปลี่ยนการใช้ที่ดินเทียบกับพื้นที่เกษตรกรรมที่เหลือของแปลงที่ขออนุญาต และสัดส่วนพื้นที่ขอเปลี่ยนการใช้ที่ดินทั้งหมดเทียบกับพื้นที่เกษตรกรรมในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๗) เหตุผลความจำเป็นของผู้ขออนุญาตที่แสดงให้เห็นถึงการมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือเกิดประโยชน์ แก่ชุมชนในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน หรือการเพิ่มมูลค่าด้านเกษตรกรรม

ภายใต้กรอบข้อมูลหลักตามวรรคสองให้มีเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๐ ภายในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน หากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาแล้ว เห็นว่าพื้นที่ใดเปลี่ยนสภาพไป หรือมีอาจคงไว้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมต่อไป ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตให้เปลี่ยนการใช้ที่ดิน พร้อมด้วยแผนที่ แสดงขอบเขตและเหตุผลความจำเป็นเสนอต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อพิจารณา เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางแล้ว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาอนุญาต ไปตามนั้น

ข้อ ๑๑ มติของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดให้เป็นที่สุด

ภายใต้บังคับข้อ ๘ วรรคหนึ่ง การอุทธรณ์คำสั่งของหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๒ ส่วนที่ ๕ การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

ข้อ ๑๒ ก่อนออกหนังสืออนุญาตให้เปลี่ยนการใช้ที่ดิน ให้ผู้ขออนุญาตชำระเงินค่าใช้จ่าย ในการจัดรูปที่ดินอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนการใช้ที่ดิน ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการจัดรูป ที่ดินกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการชำระค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินให้เสร็จสิ้นเสียก่อน

ข้อ ๑๓ การยื่นคำขออนุญาตตามระเบียบนี้ ให้ยื่นต่อสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดในพื้นที่ ที่ขออนุญาตเปลี่ยนการใช้ที่ดิน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

วิวัฒน์ ศัลยกำธร

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง